

DEDYKACJA NA EGZEMPLARZU KSIĄŻKI «ROK 1920»
OFIAROWANYM TADEUSZOWI PISKOROWI

(9 lutego 1925 r.)

Dedykację podajemy według tekstu drukowanego w t. VIII «Pism — Mów — Rozkazów», zgodnego z oryginałem na egzemplarzu książki.

Kochany Generale!

Pisząc tę książkę, nieraz myślałem o najbliższej pomocy w moim dowodzeniu podczas wojny. Jeżeli teraz jeszcze mogą być spory, mogą być projekty, związane z jakąś upartą myślą możliwego skrepowania Naczelnego Wodza przez jego najbliższych pomocników podczas wojny¹⁾, to kilka lat temu stanowiły one treść życia Polski i treść życia wojny polsko-rosyjskiej z naszej strony. Praca przeciw Naczelnemu Wodzowi, stałe jego oszukiwanie, by był możliwie bezbronnym wobec swych podwładnych, było prawem życia pomocy w dowodzeniu, w sztabie. Dlatego też w chwilach swojej pracy musiałem być bardziej samotny, niż to bywa przeciętnie z naczelnymi wodzami na wojnie, i nie znam wojny tak oryginalnie obrzydliwej, jak nasza. Tym większą wdzięczność i serdeczną pamięć czuję wobec tych, którzy postępowali w pomocy dowodzenia odwrotnie, którzy zamiast osłabienia dowodzenia naczelnego i pomagania w ten sposób nieprzyjacielowi wzmacniali je bezinteresownie, dając w ten sposób oparcie w chwilach wątpliwości i słabości i odetchnięcie w chwilach kryzysu. Nazywam tych kilku ludzi «*équipe de la volonté du chef*»²⁾. Ekwipaż okrętu na burzliwych falach, gdy tylko wytężona uwaga i siła i pewność ramienia i głowy kapitana ratuje okręt. Byliście, Generale, jednym z tych, którzy mnie wsparli, którzy do tej «*équipe*» należeli³⁾. Przyjmijcie więc tę książkę ode mnie z tą żywą pamięcią o mnie, jaką dla Was zachowuję.

Sulejówek, 9 lutego 1925 r.

J. Piłsudski.

¹⁾ Aluzje do ówczesnych projektów o organizacji naczelných władz wojskowych.

²⁾ Por. t. VIII, str. 137.

³⁾ Tadeusz Piskor w okresie bitwy warszawskiej był szefem Oddziału Operacyjnego Naczelnego Dowództwa; później był Piskor szefem Sztabu Polowego Wodza Naczelnego podczas bitwy nad Niemnem, dowodzonej osobiście przez Piłsudskiego.